

BIBLIOTEKA

Dzisiejsza Biblioteka Instytutu Ochrony Przyrody, stanowiąca skarbnicę informacji o ochronie przyrody i zasobach naturalnych oraz zagrożeniach środowiska przyrodniczego, powstała w 1920 roku w Krakowie przy siedzibie powołanej w 1919 roku Tymczasowej Państwowej Komisji Ochrony Przyrody. Miała stanowić bazę dla działalności wydawniczej tejże Komisji. Biblioteka rozrastała się sukcesywnie w miarę wpływu lat jako Biblioteka Państwowej Rady Ochrony Przyrody, później stając się integralną częścią Zakładu i następnie Instytutu Ochrony Przyrody. Zasoby Biblioteki powiększały się głównie dzięki zakupom i wymianie wydawnictw własnych Zakładu oraz darom.

W 1939 roku zbiory obejmowały 2840 pozycji wydawnictw zwartych i 326 tytułów czasopism w liczbie 2246 tomów. W 1995 roku zbiory obejmowały 21 000 woluminów wydawnictw zwartych, 18 300 tomów wydawnictw ciągłych (czasopism), 19 500 jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych (map i fotografii). Wymianę wydawnictw prowadzono wtedy z 63 placówkami w kraju i około 120 instytucjami w 33 krajach na świecie. Obecnie Biblioteka posiada 27 117 woluminów wydawnictw zwartych i 38 549 tomów czasopism, liczba map i atlasów (nie licząc fotografii) wynosi 470.

Zbiory Biblioteki to głównie książki, czasopisma, broszury, a także mapy, atlasy, rysunki, mikrofilmy, przeźroczka oraz bogaty zbiór przyrodniczych fotografii dokumentalnych. Wiele z nich pochodzi z czasów przedwojennych i dotyczy obszarów, które dzisiaj są już poza granicami Polski.

W początkowym okresie gromadzenia zbiorów pieczołowicie opracowywano *Bibliografię ochrony przyrody w Polsce*, która od 1972 roku istnieje w Bibliotece w formie kartoteki.

Do wybuchu wojny Biblioteką zajmowała się mgr **Maria Bremówna**. Od 1948 roku Bibliotekę prowadziła mgr **Maria Łańcucka-Środniowa**. Rok później rozpoczęła pracę w Bibliotece mgr **Jadwiga Targoszowa**, która sprawowała kierownictwo przez kolejnych 20 lat (do 1971 r.), a kolejnym kierownikiem był dr **Jan Hanik** (1972–1978). Od 1979 do 2003 roku kierownictwo biblioteki objęła mgr **Maria Słupikowa**, a następnie mgr **Joanna Wójcik** (do 2022).

W ramach realizowanego w Instytucie w latach 2018–2021 projektu pn. **Otwarte Zasoby w Repozytorium Cyfrowym Instytutów Naukowych (OZwRCIN)** pomieszczenia biblioteki zostały wyremontowane i wydzielono pracownię digitalizacji wyposażoną w cztery specjalistyczne skanery i zestawy komputerowe z oprogramowaniem do digitalizacji. W ramach projektu zeskanowano i zamieszczono w internecie na platformie RCIN (www.rcin.org.pl) w wersji cyfrowej 2066 obiektów, o łącznej pojemności danych 14 937,54 MB. Równocześnie wdrożono elektroniczny system biblioteczny – HORIZON, powiązany z katalogiem ogólnokrajowym **NUKAT**. Liczba opisów bibliograficznych w lokalnej bazie HORIZON wynosi 11862.